

Paulus och Titus har arbetat tillsammans på ön Kreta för att starta församlingar, men Paulus var tvungen att åka vidare och lämna Titus ensam kvar. Därför skriver han nu detta brev för att ge vidare instruktioner för hur Titus ska organisera församlingens ledarskap, lära och liv.

Titus

Den sunda läran
och det sunda livet

Christian Mølks Bibelkommentarer

Christian Mólks Bibelkommentarer

Innehåll

Titus 1	2
(Titus 1:1–4) – Hälsning från Paulus till Titus	2
(Titus 1:5–16) – Titus uppgift på Kreta	9
Titus 2	16
Introduktion till kapitel 2	16
(Titus 2:1–10) – Förmaningar till skilda grupper i församlingen	17
(Titus 2:11–15) – Guds nåd har uppenbarats	24
Titus 3	27
(Titus 3:1–11) – Påminnelser	27
(Titus 3:12–15) – Avslutning	33
Predikningar	35
Titus 1	35
Titus 2	35
Titus 3	35

Titus 1

(Titus 1:1-4) – Hälsning från Paulus till Titus

¹ Från Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel, sänd att leda Guds utvalda till tro och till insikt om den sanning som hör till gudsfruktan ² och som ger hopp om evigt liv. Ja, evigt liv har Gud, som inte kan ljuga, utlovat från evighet. ³ Och när tiden var inne uppenbarade han sitt ord genom den förkunnelse som har anförtrotts åt mig på Guds, vår Frälsares, befallning. ⁴ Jag hälsar Titus, mitt äkta barn i den gemensamma tron. Nåd och frid från Gud, Fadern, och Kristus Jesus, vår Frälsare.

1. ¹ Från Paulus

- a. Paulus och hans följeslagare Titus hade tidigare varit tillsammans på ön Kreta för att starta en församling, men av någon anledning hade Paulus varit tvungen att lämna och skickar därför dessa instruktioner till Titus så att han kan fortsätta arbetet på ön.
- b. Paulus skrev troligtvis det här brevet omkring år 62-66 ungefär samtidigt som han skrev ett liknande brev till Timoteus.
- c. Under antiken var det inte ovanligt med så kallade "mandatbrev" som en överordnad skickade till sin underordnade för att ge instruktioner och för att bekräfta hans ställning inför det lokala folket.
- d. Paulus skriver delvis det här brevet till Titus för att bekräfta för församlingen på Kreta att Paulus står bakom Titus. Men han skriver framförallt det här brevet för att ge instruktioner till Titus om hur han ska strukturera och leda den nystartade församlingen på ön Kreta.

2. ¹ Från Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel

- a. Där det på svenska står "tjänare" står det "doulos" på grekiska och betyder egentligen "slav". Paulus ser sig själv som tjänare och/eller slav till Gud.
 - i. I våra svenska sammanhang kan det vara svårt att relatera till ordet "slav", men på Paulus tid bestod det romerska och grekiska samhället upp till en tredjedel av slavar.
 - ii. Det kan vara lättare att relatera till ord såsom "Guds barn", "Guds vän" eller något liknande, men här kallar sig Paulus för "Guds slav". Olika ord kan ha olika signifikans under loppet av våra liv. Ibland kan det vara nödvändigt att bara vila i tron och lita på att man är ett Guds barn, men ibland kan det vara rätt och riktigt att se på sig själv som Guds slav som ihärdigt och disciplinerat utför Guds vilja.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- b. Där det på svenska står "apostel" står det "apostolos" på grekiska och betyder egentligen "utsänd" eller "sändebud".
 - i. Paulus är "utsänd" av Jesus att vittna om Jesus för hedningarna (Apg 22:21).

3. Guds utvalda

- a. Gud har ett folk som han har frälst och gett evigt liv. Detta folk består av alla som tror på Jesus och har bekänt honom som sin Herre. Paulus är utvald av Jesus att undervisa detta folk i hur man lever detta nya liv.
 - i. Paulus kämpade dels för att leda folk in i denna frälsning, men han arbetade också hårt för att lära detta folk att leva ett gudfruktigt liv.
 - ii. När vi väl har blivit frälsta väntar oss ett liv av "helgelse", ett liv där vi ständigt utvecklas i vår tro och lär oss mer och mer om detta nya liv.
- b. I allmänhet så handlar detta brev om hur Paulus tänker sig att detta nya folk ska ledas in i ett liv av gudsfruktan. Paulus instruerar Titus om hur församlingen ska struktureras och hur man ska bete sig mot varandra.
 - i. I förlängningen så är detta givetvis instruktioner även för oss idag. För att församlingen ska fungera och växa i gudsfruktan så är det viktigt att det finns ett föredömligt ledarskap, en sund lära och goda relationer oss kristna emellan.

4. hopp om evigt liv

- a. Alla som tror på Jesus får "evigt liv" från Gud (Joh 3:16). Även om vi människor dör och begravs i jorden så vet vi att vi en dag kommer att uppstå igen och få nytt evigt liv (1 Kor 15:51-52). Det finns flera bilder i naturen som hjälper oss att förstå detta:
 - i. När man begraver ett frö i marken så får det nytt liv och växer upp.
 - ii. En larv må vara ful och larvig, men när den efter en tid blir en puppa vet vi att den snart kommer att få nytt liv och bli en fjäril.
 - iii. På samma sätt så lever vi i hoppet om att vi en dag kommer att bli en "fjäril". När vi dör och begravs i jorden så vet vi att vi kommer att uppstå igen till evigt liv tillsammans med Jesus.

5. Gud, som inte kan ljuga

- a. Att Gud inte ljugar är nog en självklarhet för de flesta och finns sedan långt tidigare nerskrivet i (4 Mos 23:19).
- b. Anledningen till att Paulus skriver något så självklart som att Gud inte kan ljuga, är för att det på Paulus tid fanns ett ordspråk som löd: *”Kreter ljugar alltid, är vilddjur, glupska och lata”*, se vers 12 för utförligare kommentar kring detta.
- c. Att Gud inte ljugar bekräftar ännu mer att vi kan lita på vårt hopp om evigt liv. Även om vi ibland känner oss som maskar och larver, så vet vi att vi en dag kommer att få nytt evigt liv och bli som fjärilar.

6. Guds, vår Frälsares

- a. När man läser hela Titusbrevet märker man att Paulus använder ordet ”frälsare” väldigt ofta, och man märker också att han omväxlande benämner Gud som frälsare och Jesus som frälsare. Paulus använder ordet ”frälsare” tolv gånger i alla sina brev, och hälften av dem står i Titusbrevet.
- b. Profeten Jesaja är tydlig med att det bara finns *en* frälsare (Jes 43:11), och denne frälsare är YHWH, vår Gud. Hur kommer det sig då att Paulus beskriver både Gud och Jesus som vår frälsare? Jo, därför att Jesus är Gud! I Titus 2:13 skriver Paulus ”vår store Gud och Frälsare Jesus Kristus”.
 - i. ”Guds, vår Frälsares” (Tit 1:3)
 - ii. ”Kristus Jesus, vår Frälsare.” (Tit 1:4)
 - iii. ”Guds, vår Frälsares” (Tit 2:10)”
 - iv. ”vår store Gud och Frälsare Jesus Kristus” (Tit 2:13)
 - v. ”Guds, vår Frälsares” (Tit 3:4).
 - vi. ”Jesus Kristus, vår Frälsare” (Tit 3:6).
- c. Aposteln Johannes skriver i sitt evangelium att ”Ordet var Gud” (Joh 1:1) och ”blev kött och bodde bland oss” (Joh 1:14a) och förklarar vidare att ”Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud, och är hos Fadern, har gjort honom känd”

Christian Mólks Bibelkommentarer

(Joh 1:18). Gud blev alltså människa och "tog sin boning bland oss". Det sorgliga är dock att Johannes även skriver att "han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom" (Joh 1:11). Inte förrän i slutet av Johannesevangeliet så bekänner en av lärjungarna vem Jesus är: "Thomas svarade honom: "Min Herre och Gud!" (Joh 20:28).

- i. Jesus är Guds Son, den andra personen i Treenigheten; Fadern, Sonen och den helige Ande. Jesus har alltid funnits men föddes som människa och är således på samma gång 100 % Gud och 100 % människa.
 - ii. Jesus tvingar oss inte bekänna vem han är, utan han demonstrerar istället detta i ord och handling (Mark 2:5-7) och inväntar sedan Fadern att uppenbara detta i våra hjärtan (Matt 16:16-17).
- d. Så här skriver den romerske senatoren och författaren [Plinius den yngre](#) cirka år 110 om de första kristna: *"De träffades på en bestämd dag innan det var ljus, och riktade en form av bön till Kristus, som till en gudomlighet."*
- i. Redan från allra första början har kristna både bekänt och tillbett Jesus som Herre och Gud.

7. ³ Och när tiden var inne

- a. Timingen för Jesu födelse var helt perfekt!
 - i. Det fanns ett internationellt språk, grekiska, som väldigt många kunde.
 - ii. På grund av den romerska freden, Pax Romana, så kunde man röra sig fritt i hela det romerska imperiet.
 - iii. Det fanns ett väl etablerat nätverk för att resa, både till havs och till lands. Romarna var duktiga på att bygga vägar så det var lätt att ta sig från den ena platsen till den andra.
- b. Gud har alltid en "timing" när han vill göra saker. Kanske just du ber till Gud om att få ett helande eller något annat bönesvar, men Gud svarar inte. Det finns många olika svar på frågan varför man inte får bönesvar, men ett av dem kan vara att Gud inte svarar eftersom timingen inte är rätt än. Då gäller det att vara ödmjuk, inse att Gud är Gud, vi är människor, fortsätt be och invänta Guds rätta tid.

8. ³ Och när tiden var inne uppenbarade han sitt ord genom den förkunnelse som har anförtrotts åt mig

- a. Behövs det verkligen förkunnare och ledare i kyrkan? Kan inte alla läsa Bibeln för sig själva? Givetvis kan alla läsa Bibeln och ju fler som gör det desto bättre. Men det är också viktigt att budskapet om Jesus "förs vidare". De som har levt ett långt kristet liv behöver föra vidare sina kunskaper och erfarenheter. De som har djupstuderat Bibeln behöver förmedla sin förståelse.
 - i. Det kristna livet är inte en isolerad individualistisk företeelse, utan en gemenskap med struktur och ledarskap. Det är bl.a. det som Paulus försöker förmedla genom detta brev till Titus.
- b. Gud presenterar sitt ord genom "förkunnelse". Även om Guds vilja finns nerskrivet i Bibeln så förändras språk och kultur genom tiderna. Guds ord behöver förkunnas och förklaras så att vanligt folk förstår på sitt eget språk och i sin egen kultur.
 - i. Det berättas ibland en historia från Söderhavets missionsfält. När missionärerna skulle översätta Bibeln till det lokala språket fick de svårigheter när de kom till ordet "lamm". Öborna hade aldrig sett ett lamm och visste inte vad det var. För att öborna skulle förstå Guds ord på sitt eget språk så översatte missionärerna "lamm" istället till "gris" och då blev det lättare att förstå.
 - ii. På liknande sätt måste Bibeln ständigt förkunnas och förklaras på ett språk som vanligt folk förstår. Varje ny generation har mer eller mindre ett nytt sätt att tala och förkunnare behöver hela tiden utveckla sitt sätt att förkunna så att vanligt folk förstår.
 - iii. När man tittar på en församling så är det ofta väldigt lätt att tänka att "det var bättre förr", församlingsmedlemmarna ber inte lika mycket som man gjorde förr, inte lika många vill gå fram till botbänken som förr, osv, osv... Men personligen tror jag inte att problemet ligger i att det var bättre förr, utan att tiderna har förändrats och att vi har inte hängt med. Man ska aldrig anpassa budskapet, men man ska definitivt anpassa sättet att framföra budskapet. Evangeliet måste alltid översättas in i en ny tid, till ett nytt språk och till en ny kultur. Vi kan inte förvänta oss att unga människor alltid ska vilja sjunga gamla psalmer och segertoner och sen bli besvikna och klaga på att de är så oandliga och inte vill gå till kyrkan.
 - iv. I olika tider har väckelser sett olika ut. När Guds Ande blåser liv i oss kristna så visar det sig på lite olika sätt.

1. I slutet av 200-talet startade något som man skulle kunna kalla en "öken-väckelse". Många unga män blev berörda av Gud och längtade efter att få spendera mer tid med honom i lugn och ro och begav sig därför ut i öknen och bodde ensamma i grottor. Tänk så absurt det skulle vara om vi kristna idag fortfarande klagade på att det var så lite väckelse eftersom så få unga män idag ger sig ut i öknen och bor i grottor. Exakt hur en väckelse yttrar sig är ofta kulturellt betingat och det är därför dumt att försöka efterhärma dessa uttryck i syfte att försöka återskapa en väckelse, men dess inneboende längtan efter att komma närmare Gud, det är något att eftersträva och längta efter.
- c. Men även om Bibeln och Guds budskap behöver förkunnas och förklaras in i varje ny tid och varje nytt språk, så är det viktigt att slå fast att det inte är vilken "förkunnelse" som helst. Budskapet står fast och går inte att förändra eller anpassa bara för att det har kommit en ny tid. Tider kommer och går men Guds ord står fast. Om våra liv och värderingar inte stämmer överens med Guds budskap så är det vi människor som behöver ändra oss, inte Gud.

9. ⁴ Titus, mitt äkta barn i den gemensamma tron

- a. Titus nämns ett antal gånger i 2 Korintierbrevet (bl.a. kapitel 7 och 8) och var enligt Gal 2:1-3 en följeslagare till Paulus och av grekisk härkomst.
- b. Eftersom Paulus kallar Titus för "mitt äkta barn i tron" så hade högst troligtvis Titus, precis som Timoteus, blivit frälst genom Paulus undervisning och missionsarbete.
 - i. En viktig lärdom från detta är att när Paulus hade lett någon till frälsning så välkomnade han denne som följeslagare. Paulus tog hand om de som blivit frälst och gav dem en uppgift.
 - ii. Innan Paulus gav Titus den ansvarsfulla uppgiften att leda församlingen på Kreta så fick Titus följa Paulus och se och lära. Paulus visste i och med detta att Titus var en person att lita på.
- c. Även om vi inte vet så jättemycket om Titus som person, så vet vi utifrån Bibeln att han var:
 - i. Ett äkta barn i tron (Tit 1:4).
 - ii. En "broder" till Paulus (2 Kor 2:13).

Christian Mólks Bibelkommentarer

- iii. Paulus vän och medarbetare (2 Kor 8:23).
- iv. Gick i samma fotspår och arbetade i samma anda som Paulus (2 Kor 12:18).
- v. Titus hade lärt sig av Paulus att vara en god kristen ledare (Fil 3:17) och kunde därför själv vara ett föredöme för andra kristna (Tit 2:7).
- vi. Titus var en pålitlig person. När Paulus behövde styra upp en situation i Korinth men inte själv kunde åka dit, då sände han Titus (2 Kor 12:18).

10. den gemensamma tron

- a. Den kristna tron är inte en isolerad företeelse. Även om det givetvis är upp till var och en att avgöra om man vill acceptera Jesus som sin Herre eller inte, så är det kristna livet och den kristna läran inte en privatsak.
- b. Det svenska uttrycket "var och en blir salig på sin egen tro" stämmer inte enligt Bibeln. Man kan inte själv bestämma hur den kristna läran ska se ut eller vem man tycker att Jesus är. Vill man vara kristen bör man acceptera grundläggande aspekter såsom att Bibeln är Guds ord och att Jesus är Herre.
 - i. Vill man vara "gudfruktig" så kan man inte välja och vraka i Bibelns budskap. Man kan inte måla upp en bild av Gud såsom en snäll gubbe med skägg som delar ut julklappar bara man ber om det. Gud är den han är och vi får böja oss inför det. Man kan heller inte välja och vraka i den kristna läran. Man kan inte välja bort den undervisning som exempelvis Paulus skriver bara för att man inte "gillar" den.
 - 1. Det kan dock vara så att man inte "förstår" den kristna läran eller ännu inte har lärt känna Gud och därför inte riktigt vet hur han är. Detta är givetvis inte lika allvarligt som om man förstår men ändå inte kan acceptera.

11. Nåd och frid

- a. Denna hälsning är väldigt vanlig i Paulus brev. Personligen tycker jag att den är väldigt fin eftersom den visar att vi fått *nåd* och förlåtelse för vårt gamla liv och istället får *frid* till vårt nya liv.

Tillbaka till *Innehåll*

(Titus 1:5–16) – Titus uppgift på Kreta

⁵ När jag lämnade dig kvar på Kreta, var det för att du skulle ordna det som ännu återstod och i varje stad insätta äldste efter mina anvisningar. ⁶ En sådan skall vara oförvitlig, en enda kvinnas man, och ha troende barn som inte kan beskyllas för att vara ostyriga eller uppstudsiga. ⁷ Församlingsledaren skall som en Guds förvaltare vara oförvitlig. Han skall inte vara självgod, inte häftig, inte missbruka vin, inte vara våldsam eller girig, ⁸ utan gästfri, godhjärtad och förståndig, pålitlig, gudfruktig och behärskad. ⁹ Han skall hålla sig till lärans tillförlitliga ord, så att han genom en sund undervisning kan uppmuntra andra och vederlägga motståndarna. ¹⁰ Ty särskilt bland de omskurna finns det många orosstiftare, pratmakare och bedragare. ¹¹ Dem måste man tysta munnen på, för de vänder upp och ner på hela familjer genom att för egen vinning lära ut sådant som de inte borde.

¹² En av deras egna, en profet, har sagt: ”Kreter ljuger alltid, är vilddjur, glupska och lata.” ¹³ Det omdömet är sant. Tillrättavisa dem därför strängt, så att de blir sunda i tron ¹⁴ och inte befattar sig med judiska myter och med stadgar från människor som vänder sig bort från sanningen. ¹⁵ För de rena är allting rent, men för de orena, för dem som inte tror, är ingenting rent, utan hos dem är både förstånd och samvete orenade. ¹⁶ De försäkrar att de känner Gud, men med sina gärningar förnekar de honom. De är avskyvärda och olydiga, odugliga till varje god gärning.

1. ⁵ När jag lämnade dig kvar på Kreta, var det för att du skulle ordna det som ännu återstod och i varje stad insätta äldste efter mina anvisningar.

- a. Enligt Apg 27:7 passerade Paulus Kreta när han fördes som fånge till Rom. Det verkar inte direkt som att Paulus utförde något missionsarbete på Kreta vid det tillfället, så troligtvis har Paulus besökt Kreta vid något annat tillfälle som inte nämns i Apostlagärningarna. Det betyder i så fall att Paulus gjorde fler missionsresor än de tre som är kända utifrån Apostlagärningarna.
- b. Paulus var en missionerande apostel som såg det som sin uppgift att ”bryta ny mark” (Rom 15:20). Efter att ha predikat evangelium på Kreta tillsammans med Titus lämnar Paulus av okänd anledning Kreta och vill att Titus ska stanna kvar och tillsätta ledarskapet och organisera församlingen för att när han är färdig med det återigen möta upp med Paulus i Nikopolis (Tit 3:12). Paulus skriver därför det här brevet för att ge instruktioner till Titus om hur han ska göra. Även om brevet är riktat till Titus så är denna kunskap om hur man tillsätter ledare allmän och till för hela församlingen (Apg 14:23).
 - i. Paulus gav ett liknande uppdrag till Timoteus i Efesus (1 och 2 Tim).
- c. I vers 5 skriver Paulus ”äldste” (presbyteros på grekiska) och här i vers 7 skriver Paulus ”församlingsledare” (episkopos) på grekiska. Det verkar onekligen som att han använder dessa olika uttryck synonymt för att beskriva en och samma församlingstjänst.

- i.* Det svenska ordet "präst" kommer från det grekiska ordet "presbyteros" som är översatt till "äldste" och det svenska ordet "biskop" kommer från det grekiska ordet "episkopos" som är översatt till "församlingsledare".
 - ii.* I vissa kyrkor har man skiljt presbyteros och episkopos åt och delar hierarkiskt upp ansvaret för församlingen mellan "präster" och "biskopar". I andra kyrkor anser man att dessa två ord är synonyma och helt enkelt beskriver en "församlingsledare" i allmänhet. Syftet med att inte dela upp dessa två ord är till stor del för att undvika att kyrkan i slutändan styrs av exempelvis en påve eller något liknande, och istället betona att alla kristna är "präster" (Jes 61:6, 1 Petr 2:5).
- d.* Titus fick i uppdrag att "insätta" äldste. Att vara ledare i en församling är inte en uppgift man själv tar sig utan bör nog väljas ut av det andliga ledarskapet. Självklart får man anmäla sig som frivillig, men det är viktigt att det rådande ledarskapet granskar karaktären hos den som vill bli ledare i församlingen.
- e.* Att det överhuvudtaget finns en sådan här lista på kvalifikationer hos en församlingsledare (en liknande lista återfinns i 1 Tim 3:2-7) innebär att *Gud har åsikter om hur en ledare i en församling ska vara*. Med andra ord kan inte vem som helst bli en församlingsledare och man bör heller inte nödvändigtvis bli ledare i en församling bara för att man är en god ledare i den profana världen. Det borde vara självklart för alla att en duktig och framgångsrik företagsledare inte automatiskt är en duktig församlingsledare.
 - i.* Det finns tyvärr en tendens inom många kyrkor att upphöja de typiska dragen hos en framgångsrik företagsledare och anse detta vara något eftersträvansvärt även hos en församlingsledare. Då anser jag att man gör församlingen en björntjänst och snarast bör läsa brevet till Titus minst sju gånger till. Det behöver inte nödvändigtvis vara dåligt att ta till sig det goda från profant ledarskap, men om man börjar tänka i banor som att göra karriär, jobba mer än dubbel heltid, försumma sina barn, osv, då bör man skyndsamt omvända sig.
- f.* Denna lista på kvalifikationer riktar sig först och främst till kristna ledare, men självklart kan alla kristna ta till sig av detta. Ledare fungerar ju ofta som förebilder för andra kristna och även de som inte är ledare kan öva sig i dessa instruktioner.
- g.* Paulus skriver nästan alltid sina brev in i en befintlig situation i en lokal församling. Att läsa dessa brev är som att bara lyssna på en av personerna i ett telefonsamtal, man får liksom lista ut hur den lokala situationen ser ut.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* Exempelvis, om Paulus skriver att en ledare *inte får missbruka vin*, så beror det troligtvis på att det har funnits kristna ledare som tyvärr *har* missbrukat vin.
- ii.* Man måste utgå från det sunda kristna förnuftet när man funderar på vad som är rätt och fel i en lokal situation. Man kan alltså inte tillåta någon att bli en kristen ledare bara för att han uppfyller alla dessa krav men lever i uppenbar synd på något annat område. Om någon exempelvis inte missbrukar *vin*, men istället missbrukar *öl*, så bör man använda sitt sunda kristna förnuft och inse att det givetvis är likvärdigt.

2. ⁶ *En sådan skall vara oförvitlig*

- a.* Det är väldigt viktigt att en ledare i en församling är ”oförvitlig” eller ”blameless” som NKJV skriver. Anledningen till detta är för att en församlingsledare ska vara ett föredöme och en förebild på inom församlingen och utanför församlingen.
 - i.* Om man lever ett uppenbart syndigt liv kommer de troende inom församlingen att få svårt att känna tilltro till sin ledare och ta till sig undervisningen.
 - ii.* Församlingsledaren har även i uppgift att nå nya människor utanför församlingen, men om dessa ser att församlingsledaren är en hycklare som predikar en sak men själv praktiserar en annan, då kommer de definitivt inte vilja omvända sig och bli Jesu lärjungar.
 - iii.* Eftersom det på Nya Testamentets tid cirkulerade många falska profeter, vilket det tyvärr gör än idag, så är det också av yttersta vikt att församlingsledaren är ”oförvitlig” så att folk tydligt kan se skillnad mellan församlingsledaren och eventuella villolärare.
 - iv.* Att vara ”oförvitlig” innebär givetvis inte att man måste vara 100 % syndfri, för då skulle ingen människa kunna bli församlingsledare. Det handlar snarare om att inte uppenbart leva ett syndigt liv, att ta itu med de synder man känner till och leva i helgelse.

3. *en enda kvinnas man*

- a.* Det är lite oklart exakt vad Paulus menar med ”en kvinnas man”, men klart är att det definitivt innebär att man inte ska vara *polygamist* (något som inte var helt ovanligt

på Bibelns tid) eller *promiskuös*, något som definitivt inte passar sig för en församlingsledare.

- b.** Uttrycket betyder naturligtvis inte att man inte kan bli församlingsledare om man är ogift, för då hade ju Paulus uteslutit både sig själv och Jesus från församlingstjänst! Förmodligen betyder det inte heller att man inte får gifta om sig om ens maka dör (1 Kor 7:39).
- c.** Uttrycket kan också tolkas som att om man är skild så har man misslyckats med att förvalta sitt äktenskap och bör därför inte förvalta en församling. Men eftersom detta är en tolkningsfråga så anser jag personligen det vara upp till varje enskild församling att bedöma om personen ifråga kan bli en lämplig ledare med ansvaret att "förvalta" församlingen.

4. och ha troende barn som inte kan beskyllas för att vara ostyriga eller uppstudsiga

- a.** I det liknande brevet till Timoteus så skriver Paulus att "*om någon inte förstår att ta hand om sin egen familj, hur skall han då kunna ta hand om Guds församling?*" (1 Tim 3:5). Det är med andra ord viktigt för en församlingsledare att vara trogen i det lilla och ta hand även om sin familj hemma. Om man slarvar med sin familj, vad säger då att man inte också slarvar med församlingen?
- b.** När en pastor allt för mycket ser upp till framgångsrika företagsledare och anammar ett världsligt ledarskapstänk finns det en risk att man exempelvis anser det positivt att jobba från morgon till kväll och därmed försumma tiden med sin familj. Det är viktigt att inte bara predika Guds ord i kyrkan utan att även genom sitt liv visa den kristna tron och föra vidare budskapet om Jesus till barnen i hemmets trygga miljö.
 - i.** Man får dock inte glömma att det givetvis är upp till barnen att själva bestämma om de vill tro på Jesus eller inte. Budskapet om Jesus är och kommer alltid att vara ett frivilligt erbjudande.

5. ⁷ Han skall inte vara självgod, inte häftig, inte missbruka vin, inte vara våldsam eller girig,

- a.** Det kan tyckas självklart att en församlingsledare inte bör inneha dessa negativa karaktärsdrag, men tyvärr har det visat sig igenom kyrkans historia, och inte minst i vår egen tid, att det tyvärr inte är helt ovanligt att pastorer, evangelister och andra församlingsledare betar sig på just detta vis.

6. ⁸ utan gästfri, godhjärtad och förståndig, pålitlig, gudfruktig och behärskad.

- a.** Dessa positiva karaktärsdrag visar att man som församlingsledare behöver bete sig på ett bra sätt gentemot både sina medmänniskor, Gud och sig själv.
- b.** Om man är ledare i en församling men upplever att man inte riktigt lever upp till dessa kvalifikationer, då bör man se det som en utmaning att försöka bättra sig och jobba på att bli en bättre ledare.

7. ⁹ Han skall hålla sig till lärans tillförlitliga ord, så att han genom en sund undervisning kan uppmuntra andra och vederlägga motståndarna.

- a.** Jesus gav apostlarna rätten att skriva ner och lägga grunden för den kristna tron och resultatet av det är det vi idag kallar för "Nya Testamentet" (Luk 10:16, Joh 17:20, Apg 2:42, 1 Kor 14:37, Gal 1:11–12).
- b.** Den kristna "läran" är och kommer alltid att förbli Nya Testamentet (Ef 2:20) och man kan inte som kristen förkunnare predika ett evangelium som inte stämmer överens med Jesu verk och apostlarnas skrifter. Nya Testamentet måste givetvis alltid tolkas in i ett nytt sammanhang, men man kan inte lägga till eller dra ifrån utan måste hålla sig till den grund som finns.
- c.** Det är viktigt för varje enskild kristen, men framförallt för de som är i ledarposition, att hålla ögonen öppna och se till så att inte någon börjar förkunna något som inte stämmer med Nya Testamentet.
 - i.** En klassisk fråga man kan ställa till den man misstänker förkunnar en osund undervisning är: "Vart står det skrivet?" Om man inte kan grunda sin undervisning i Bibeln så bör man nog hellre hålla tyst.
- d.** Ordet "sund" förekommer i Nya Testamentet enbart i de likartade breven till Timoteus och Titus. Ordet betyder ungefär att vara "vid god hälsa", "må bra" och att vara "oförvanskad".
 - i.** Paulus vill att Titus undervisning ska vara sund och oförvanskad och leda till att folk mår bra och är vid god hälsa.
- e.** Det är alltid en viktig balansgång mellan att dels "vederlägga motståndarna" som Paulus uppmanar till här i 2:9, och dels att "undvika dåraktiga dispyter" som Paulus skriver i 3:9.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* Prio ett för en kristen förkunnare är att först och främst se till så att man själv undervisar en "sund undervisning". Men det ingår också i uppdraget att bemöta den osunda undervisningen och visa varför den är osund. Kanske finns det hopp om att den som undervisar felaktigt kanske kommer till insikt. Men om man upplever att den som undervisar osunt är en uppenbar "villolärare" som inte alls har för avsikt att undervisa utifrån apostlarnas lära, då bör man lyda Paulus råd i kapitel 3: *"En villolärare skall du visa ifrån dig, sedan du varnat honom en första och en andra gång"*.

- 8.** ¹² *En av deras egna, en profet, har sagt: "Kreter ljuger alltid, är vilddjur, glupska och lata."*
¹³ *Det omdömet är sant. Tillrättavisa dem därför strängt, så att de blir sunda i tron* ¹⁴ *och inte befattar sig med judiska myter och med stadgar från människor som vänder sig bort från sanningen.*

- a.* Tydligt fanns det en hel del osund undervisning på Kreta eftersom Paulus här ger instruktioner hur man ska bemöta dessa.
- b.* Det här är ett av tre citat från utombibliska författare som finns i Bibeln, och kommer från Epimenides, som var en filosof just från Kreta.
 - i.* Att Epimenides var från Kreta och samtidigt skrev ordspråket *"Alla från Kreta är lögnare"* gav upphov till *den epimenidiska paradoxen*:
 - 1.** Om det är sant att alla från Kreta är lögnare så talar ju Epimenides från Kreta sanning och därmed är inte alla från Kreta lögnare och då stämmer ju inte det ordspråket, vilket ju gör Epimenides till en lögnare. Men om Epimenides är en lögnare, då stämmer ju Epimenides ordspråk, vilket innebär att Epimenides talar sanning, men då är ju inte alla från Kreta lögnare, vilket innebär att ordspråket inte alls stämmer...
- c.* Det var välkänt under antikens tid att befolkningen på Kreta hade problem med karaktären och det är därför egentligen inte speciellt konstigt att Paulus skriver detta brev med instruktioner för hur en kristen ledare ska vara.
 - i.* På grund av kretensarnas stora benägenhet till att ljuga så myntade grekerna det nya ordet "kretenisera" som betydde "att ljuga".
- d.* Även om kretensarna tydligen hade stora karaktärsproblem så ansåg inte Paulus att de var hopplösa, utan uppmanade Titus att jobba med dem och låta Gud förvandla deras karaktär. Ingen människa är så dålig att Gud inte kan förvandla och göra allting nytt.

- i.* När vi idag ser människor med stora problem, då behöver vi se Guds möjligheter istället för att ge upp hoppet. Det är oftast de som mänskligt sett är längst bort från Gud som är de som först vänder sig till Jesus för att få frälsning. De människor som är rika, bekväma och har det allmänt sett bra, de är oftast de som har svårast att omvända sig.

9. ¹⁵ För de rena är allting rent, men för de orena, för dem som inte tror, är ingenting rent, utan hos dem är både förstånd och samvete orenade.

- a.* Det finns givetvis sådant som är syndigt och orent även för den kristne, så det som Paulus vänder sig mot är de som lär ut att vissa saker är orena trots att Gud anser det vara rent. På Kreta och på många andra platser fanns det många gnostiska och judiska villoläror som lärde ut att exempelvis hela kroppen var oren, osv.
 - i.* Inom Sveriges kristenhet var det förr ett problem med den så kallade "syndakatalogen". Det förkunnades att man inte fick gå på bio, spela kort, spela fotboll, osv. Man kan givetvis inte säga som kristen förkunnare att det är syndigt att "spela kort", ingenstans i apostlarnas lära hittar man detta. Orsaken till dessa oförnuftiga påståenden var att det förekom så mycket dryckenskap i samband med att man spelade kort och då bör man hellre lyfta fram att man som kristen inte ska dricka sig berusad på alkohol, ett påstående som dessutom stämmer väl överens med apostlarnas skrifter (Ef 5:18).
- b.* För mer i detta ämne läs gärna dessa Bibelord: 1Tim 4:4; Mark 7:15–23; Luk 11:41; Rom 14:14, 20; 1 Kor 10:23–33.

Tillbaka till **Innehåll**

Titus 2

Introduktion till kapitel 2

Det kristna budskapet om att Jesus har frälst oss och att vi nu är bröder och systrar i Kristus är så starkt att det raserar alla murar mellan olika kön, folk och samhällsgrupper (Gal 3:26–29) och skapar en jämlikhet oss kristna emellan. Men att predika detta in i ett samhälle med så mycket kvinnoförtryck och slaveri som det fanns på Nya Testamentets tid, riskerar att skapa en samhällsrevolution utan dess like. Med ett så starkt budskap finns det en uppenbar risk att de som inte är kristna gör allt de kan för att förhindra denna förändring och därmed förbjuder sina fruar och slavar att bli kristna och förföljer de som redan har blivit kristna. Därför kan det många gånger vara nödvändigt att i kärlek till sina icke-kristna medmänniskor inte utnyttja sin kristna frihet till fullo utan istället fortsätta leva i den samhällsklass man befann sig i när man blev kristen. Paulus vill i detta brev till Titus skapa en ordning i församlingen ”så att Guds ord inte smädas” (Titus 2:5). Då har man nämligen större möjligheter att fokusera på att sprida budskapet om frälsning och därmed *indirekt* skapa den samhällsförändring som evangeliet oundvikligen kommer att skapa. Det är med andra ord viktigare att så många som möjligt får höra budskapet om Jesus än att varje individ personligen ska få utnyttja den frihet Jesus har gett i sin frälsning. Med detta som bakgrund ger Paulus ett antal instruktioner till olika samhällsgrupper, exempelvis slavar, men inte i syfte att bevara slaveri och andra förtryckande maktstrukturer, utan för att göra det lättare att sprida evangeliet. Det är alltså en riskfylld balansgång mellan att å ena sidan nyttja den kristna friheten som alla frälsta innehar och å andra sidan risken för att den kristna friheten leder till en samhällsrevolution som innebär att man inte längre kan förkunna om frälsningen i Jesus.

Tillbaka till **Innehåll**

(Titus 2:1-10) – Förmaningar till skilda grupper i församlingen

¹ Men du skall tala i överensstämmelse med den sunda läran: ² äldre män skall uppträda nyktert, värdigt och behärskat och vara sunda i tro, kärlek och tålmod. ³ Äldre kvinnor skall på samma sätt uppträda som det anstår de heliga. De skall inte sprida skvaller eller missbruka vin. De skall vara lärare i det som är gott, ⁴ så att de förmanar de unga kvinnorna att älska man och barn, ⁵ att leva anständigt och rent, att vara husliga och goda och underordna sig sina män, så att Guds ord inte smädas.

⁶ Förmana på samma sätt de yngre männen att i allt visa gott omdöme, ⁷ och var själv ett föredöme i goda gärningar. Ge i din undervisning prov på oförfalskad sanning och värdighet. ⁸ Var sund och oklanderlig i ditt tal, så att din motståndare måste skämmas, då han inte har något ont att säga om oss. ⁹ Förmana slavarna att underordna sig sina herrar i allt, att helhjärtat tjäna dem och inte säga emot, ¹⁰ att inte smussa undan något utan alltid visa sann trohet, så att de i allt är en prydnad för Guds, vår Frälsares, lära.

1. ¹ Men du skall tala i överensstämmelse med den sunda läran:

- a. I kontrast till de bedragare som både undervisar fel och lever fel vill nu Paulus att Titus istället ska förkunna den läran och leva det sunda livet.
 - i. Att den sunda läran också följs av instruktioner på hur man ska *leva*, innebär att den kristna tron inte bara är en åsikt man tror på utan ett helt liv att leva. Samtidigt som vi anstränger oss för att förstå den kristna tron och öka vår kunskap, så behöver vi också anstränga oss för att leva det liv som Bibeln visar oss.
- b. Ordet "sund" förekommer i Nya Testamentet enbart i de likartade breven till Timoteus och Titus. Ordet betyder ungefär att vara "vid god hälsa", "må bra" och att vara "oförvanskad".
 - i. Paulus vill att Titus undervisning ska vara sund och oförvanskad och leda till att folk mår bra och är vid god hälsa.
- c. Det faktum att det finns en "sund lära" innebär att en predikant inte kan hitta på egna påståenden, läror eller budskap och sen hävda att det är Guds ord. En predikant måste hålla sig till det budskap och den lära som finns i Bibeln och som sammanfattas bl.a. i 1 Kor 15:1-11. Paulus varnar för att predika ett annat evangelium (2 Kor 11:4, Gal 1:8).

2. ² äldre män skall upptráda nyktert, várdigt och behárskat och vara sunda i tro, kárlek och tålmod.

- a.** Det är viktigt att komma ihåg att Paulus skriver sina instruktioner till en *lokal situation* med *specifika problem*. Man kan inte förbehållslöst och ogenomtánt ta till sig alla de instruktioner som Paulus ger, man måste förstå de *bakomliggande principerna* och ta till sig dessa, annars kan teologin bli väldigt konstig. Väldigt många av Paulus instruktioner i sina brev grundar sig i att han bemöter ett konkret problem som fanns på den aktuella platsen. När vi läser Paulus brev så är det bra att försöka lista ut vad för problem de hade på just den lokala platsen som Paulus skriver till. Skriver Paulus exempelvis att ”församlingsledaren inte ska vara våldsám”, då beror det sannolikt på att det faktiskt fanns församlingsmedlemmar på Kreta som var våldsbenägna. Skriver Paulus att man inte ska befatta sig med ”judiska myter”, då beror det troligtvis på att det fanns församlingsmedlemmar som gjorde det.
- i.** Det är också viktigt att förstå de bakomliggande principerna. Exempelvis så skriver ju Paulus att man inte ska missbruka vin, och om man då läser detta ogenomtánt, då kan man få för sig att det istället går bra att missbruka öl, eftersom Paulus bara nämner vin. Men om man förstår de bakomliggande principerna, då förstår man att Paulus riktar sig mot ”missbruk av alkohol i alla dess former” och orsaken till att Paulus tar upp just vin är för att det fanns ett specifikt problem med ett lokalt missbruk av vin på Kreta på den tiden. Om man förstår den *lokala situationen* med de *specifika problemen*, då är det lättare att överföra de *bakomliggande principerna* in i dagens tid och på så sätt bemöta dagens problem.
- ii.** Ett annat exempel på hur dumt det kan bli om man läser Paulus instruktioner ogenomtánt, är att man då kan få uppfattningen att Paulus tyckte det var okej med slaveri, eftersom han instruerar de kristna slaverna att de ska underordna sig sina herrar i allt. Mer om detta i förklaringen till vers 9.
- b.** ”Äldre män” är i detta sammanhang i medelhavskulturen män från och med 60 år.
- c.** Äldre män ska inte dra sig undan församlingsarbetet och enbart låta de yngre ta över, utan de ska vara föredömen i hur de lever och visa på en sund tro.
- d.** Äldre män skall upptráda ”sunt”, ”várdigt” och ”behárskat” och bör således fungera som en garant för att osunda villolärer smyger sig in i församlingen. De äldre vet efter ett långt liv tillsammans med Herren vad som är sunt och vad som inte är sunt. När det kommer någon ny ”andlig fluga” så bör de äldre männen vara behárskade och inte ogenomtánt haka på ifall det är osunt.

- e. Äldre män skall vara sunda "i kärlek", dvs. att de bör visa övriga församlingsmedlemmar den omsorg de behöver. Ibland kräver kärleken att vi också tillrättavisar eller leder någon rätt som kanske har gått fel.
- f. Äldre män skall vara sunda "i tålmod", dvs. att de äldre bör visa övriga församlingsmedlemmar att "tron håller". De som är yngre behöver se hos de äldre att det finns någonting gott att sträva emot. De äldre männen skall också vara uthålliga i bönen, eftersom de av erfarenhet vet att Gud svarar på bön, även om man ibland får be länge.

3. ³ Äldre kvinnor skall på samma sätt uppträda som det anstår de heliga. De skall inte sprida skvaller eller missbruka vin. De skall vara lärare i det som är gott

- a. Celsus, en känd kritiker av kristendomen under 100-talet, menade att den kristna tron "bara tilltalade lättlurade kvinnor, slavar, barn och dumma" (Origen: Contra Celsus, Bok 3, kapitel 44).
 - i. Det budskap som Paulus predikade tilltalade mycket riktigt de som samhället ansåg vara mindre värda, nämligen kvinnor, barn och slavar.
- b. Tyvärr går ofta alkohol och skvaller hand i hand. Det verkar som att församlingen på Kreta hade vissa problem med att kvinnorna drack vin och skvallrade. Detta är ingalunda ett problem som bara kvinnor kan råka ut för, även män har en benägenhet att träffas, dricka öl och snacka skit, men Paulus riktar denna uppmaning specifikt till just de äldre kvinnorna därför att det troligtvis fanns ett problem på Kreta med att just de äldre kvinnorna brukade dricka för mycket vin och skvallra. Den som vill leva det kristna livet bör undvika att missbruka alkohol och prata illa om andra människor.
- c. Istället för att träffas och "prata illa" om andra människor bör de äldre kvinnorna istället vara "lärare i det som är gott" och med andra ord samlas för att "prata gott". De äldre har ett ansvar att föra vidare evangeliets budskap till de yngre generationerna.

4. ⁴ så att de förmanar de unga kvinnorna att älska man och barn, ⁵ att leva anständigt och rent, att vara husliga och goda och underordna sig sina män, så att Guds ord inte smädas.

- a. Paulus instruerade inte Titus att han personligen skulle undervisa och lära de unga kvinnorna, utan istället ville Paulus att de äldre kvinnorna skulle undervisa de yngre kvinnorna. Kanske tänkte Paulus på Titus bästa och ville inte att han skulle råka ut för någon frestelse.

- b.** I den kultur som fanns på Kreta så var de flesta kvinnor sysselsatta med att ta hand om hemmet och barnen och därför instruerar Paulus dem att göra detta på ett bra sätt. Även om det kristna livet innebär stora friheter i jämförelse med den rådande romerska kulturen så uppmanar inte Paulus varken kvinnorna eller slavarna att göra uppror och utnyttja sin frihet i Kristus, utan vill istället att de ska fortsätta underordna sig.
- c.** Betyder detta att alla kvinnor i alla tider och i alla kulturer måste underordna sig sina män? Enligt min personliga bedömning baserat på Bibelord såsom *“Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.”* (Gal 3:28) och 1 Kor 8:1–13, så är det min förståelse att alla kristna är jämlika, men att man i vissa situationer och sammanhang inte bör utnyttja sin kristna frihet utan istället underordna sig varandra i syfte att inte leda andra människor på fall.

 - i.** Exempelvis får kristna äta kött som har offrats till avgudaoffer, eftersom all mat är ren, men om någon med svagt samvete har problem med att vi äter kött som har offrats till avgudar, då borde vi avstå för deras skull och alltså inte utnyttja den kristna frihet som vi har (1 Kor 8:1–13).
 - ii.** Syftet med att underordna sig är i detta fall för att *“Guds ord inte ska smädas”*. Långt innan någon möter det kristna *budskapet* så har de troligtvis redan sett hur kristna *lever*, och det är därför väldigt viktigt att det inte finns någonting i den kristnes leverne att anmärka på, för då kommer de heller inte att lyssna på det kristna budskapet. Om de som inte tillhörde församlingen såg att så fort en kvinna blev kristen så utnyttjade de sin nyvunna kristna frihet till att sluta underordna sig och istället göra uppror mot sin man, då skulle det troligen bli stor kalabalik på ön och männen skulle tvinga sina fruar att inte bli kristna.

5. ⁶ *Förmana på samma sätt de yngre männen att i allt visa gott omdöme*

- a.** Paulus ger samma instruktioner till de yngre männen som han gav till de yngre kvinnorna. Enda skillnaden är att Paulus inte ville att Titus själv skulle undervisa de yngre kvinnorna utan skulle överlåta detta till de äldre kvinnorna.
- b.** Den enda ytterligare instruktion som Paulus ger specifikt till de yngre männen, är att de *“i allt ska visa gott omdöme”*. De yngre männen skall inte ogenomtänkt och impulsartat fara och flyga mellan olika projekt hit och dit utan bör vara eftertänksamma, behärskade och visa gott omdöme.

6. ⁷ och var själv ett föredöme i goda gärningar. Ge i din undervisning prov på oförfalskad sanning och värdighet. ⁸ Var sund och oklanderlig i ditt tal, så att din motståndare måste skämmas, då han inte har något ont att säga om oss.

a. Återigen visar Paulus att den sunda läran och det sunda livet hör ihop. Man kan inte bara predika korrekt men sen leva ett utsvävande liv. Om en kristen ledare lever ett osunt liv kommer det för det första att leda till att församlingens medlemmar inte får förtroende för ledaren och därför får svårt att växa i sin tro, och för det andra att folk utanför församlingen inte vill bli kristna eftersom de ser att det leder till hyckleri eftersom ledaren predikar på ett sätt men lever på ett helt annat sätt.

7. ⁹ Förmana slavar att underordna sig sina herrar i allt, att helhjärtat tjäna dem och inte säga emot, ¹⁰ att inte smussa undan något utan alltid visa sann trohet, så att de i allt är en prydnad för Guds, vår Frälsares, lära.

a. I det dåtida Romarriket var slaveri en brutal verklighet.

i. Romarrikets befolkning bestod av upp till en tredjedel slavar.

ii. De flesta blev slavar på grund av att de hade begått ett brott eller tagits som krigsfångar i något utav Roms framgångsrika krig.

iii. En romersk slavägare hade rätt att både piska, döda eller sälja sin slav.

iv. En del slavar led under miserabla förhållanden utan att ens ha ett eget namn, medan andra slavar kunde ha ett någorlunda gott liv.

v. De flesta slavar var vanliga arbetare och jobbade i jordbruket medan en del lyckliga slavar utbildades till fysiker, arkitekter, kockar, butiksarbetare, frisörer, artister, profeter, lärare, poeter, filosofer, osv. Detta ledde till att en del slavar kunde tjäna ganska så mycket pengar på sitt arbete och kunde få administrativa positioner. En del slavar fick till och med makt över andra slavar och i viss mån även över fria.

b. Varken Gamla eller Nya Testamentet opponerar sig mot slaveri som institution, men det finns tydliga restriktioner för hur man får behandla sina slavar (2 Mose 21:1-32).

i. Enligt 3 Mose 25:39-43 får en israel inte äga en annan israel som slav mer än 6 år eftersom alla Israels barn är "Guds slavar".

ii. Paulus använder ett liknande resonemang när han i brevet till Rom skriver att alla kristna är Guds slavar (Rom 6:22) och vidare i sitt brev till galaterna:

”Alla är ni nämligen genom tron Guds söner, i Kristus Jesus. Är ni döpta in i Kristus har ni också iklätt er Kristus. Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus” (Gal 3:26–28).

1. I brevet till Filemon så visar Paulus hur detta gick till i praktiken.
 - iii. Enligt Paulus kan alltså inte en kristen egentligen äga en annan kristen som slav eftersom alla kristna är *Guds* slavar. Skulle en kristen mot all förmodan ändå äga slavar måste han inte frige sina slavar automatiskt, det är nämligen bättre om alla förblir i den situation de befinner sig i (1 Kor 7:20–24).
 - c. I Kolosserbrevet 3:22–4:1 ger Paulus uppmaningar till slavar och till slavägare: Slavar ska av uppriktigt hjärta lyda sina herrar i allt eftersom det egentligen är Herren de tjänar. Slavägare ska behandla sina slavar ”rätt och rimligt” med argumentet att ”ni vet ju att ni också har en Herre i himlen”.
 - i. Paulus går alltså inte uttryckligen emot slaveri som sådant men i detta brev till Filemon så lyfter han fram att slav och herre är ”älskade bröder” i Kristus och gör det därmed i praktiken omöjligt för en kristen slavägare att äga andra kristna.
 1. I ett rike byggt på slaveri är detta budskap radikalt och totalt samhällsomvälvande! Det är svårt att underskatta vilken enorm betydelse evangeliets budskap fick för det romerska rikets alla slavar. För dessa betryckta människor var budskapet om Jesus sannerligen goda nyheter!
 - d. Paulus undervisade i bl.a. Galaterbrevet att *”Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.”* (Gal 3:28). En grundläggande aspekt i den kristna tron är att alla murar som finns mellan olika samhällsgrupper och kön rivs när man blir kristen. I församlingen råder jämlikhet eftersom vi alla är bröder och systrar. Dock är det så att Paulus uppmanar alla att förbli i ”den ställning” man var när man blev kristen eftersom ”tiden är kort” (1 Kor 7:17–24). De första kristna levde i tron på att Jesus alldeles strax skulle komma tillbaka och det viktiga var inte att revolutionera samhället utan att sprida evangeliets budskap så att så många som möjligt kunde bli frälsta. Paulus tog därmed inte *direkt* upp kampen mot sociala orättvisor, men däremot bekämpades de sociala orättvisorna *indirekt* i och med att allt fler människor blev kristna och började bete sig kärleksfullt mot varandra.
8. Om Paulus hade skrivit ett brev till oss svenskar, då tror jag att han hade tagit upp exempelvis dessa punkter:

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. Alldeles för många av er lever i utomäktenskapliga förhållanden. Kom ihåg att ni är ett Guds tempel och att den helige Ande trivs bäst i renhet (1 Kor 3:16–17, 1 Kor 6:19–20).
- b. Ni försummar era möten (Heb 10:25). Ni längtar efter helanden, mirakler och andedop, men ni har för länge sen övergett era bönemöten. Er längtan är ytlig och ni är inte villiga att betala det pris som krävs för att se en väckelse bryta ut.
- c. Ni upphöjer vissa predikanter och konferenser alldeles för mycket. Ni tror att ”om bara han får be för mig, då kommer jag att bli andedöpt”, eller ”om jag bara får komma till den konferensen, då kommer jag att bli helad”. Ni har glömt att den helige Andes kraft finns hos alla troende och att gåvorna är tänkta att fungera i *församlingen* (1 Kor 14:26). När ni söker er till andra sammanhang för att möta Guds kraft, då dränerar ni församlingen på den sunda andligheten plus att ni även förlorar många viktiga aspekter. Ni som är ledare i församlingarna, ni måste våga släppa fram de som Gud har utrustat med nådegåvor, annars kommer de att söka sig till andra sammanhang för att få utlopp för den kraft som Gud vill använda dem i. Det är därför viktigt att nådegåvorna framförallt brukas i församlingen, för då har alla möjlighet att följa upp, alla har möjlighet att se till så att karismatiken är biblisk och sund, och sist, men inte minst, alla har möjlighet att snabbt avgöra om någon är en falsk profet. Det är nämligen så att Jesus själv har sagt att många falska profeter kommer träda fram i den sista tiden, och de kommer att lura många av oss troende (Matt 24:11). Vi måste därför vara på vår vakt så att vi inte följer den ena falska läraren efter den andra, allteftersom ”det kliar i våra öron” (2 Tim 4:3). Det är viktigt att inte bara se till de karismatiska gåvorna, utan även se till en predikants ”karaktär” och det är väldigt svårt på konferenser, men väldigt lätt i församlingen.

Tillbaka till *Innehåll*

(Titus 2:11–15) – Guds nåd har uppenbarats

¹¹ Ty Guds nåd har uppenbarats till frälsning för alla människor. ¹² Den fostrar oss att säga nej till ogudaktighet och världsliga begär och att leva anständigt, rättfärdigt och gudfruktigt i den tid som nu är, ¹³ medan vi väntar på det saliga hoppet, att vår store Gud och Frälsare Jesus Kristus skall träda fram i härlighet. ¹⁴ Han har offrat sig själv för oss för att friköpa oss från all laglöshet och rena åt sig ett egendomsfolk, som är uppfyllt av iver att göra goda gärningar. ¹⁵ Så skall du tala, förmana och tillrättavisa med allt eftertryck. Låt ingen se ner på dig.

1. ¹¹ Ty Guds nåd har uppenbarats till frälsning för alla människor.

- a.** Frälsning är inte något som man kan kräva eller roffa åt sig, det är något som erbjuds tack vare Guds nåd.

2. ¹² Den fostrar oss att säga nej till ogudaktighet och världsliga begär och att leva anständigt, rättfärdigt och gudfruktigt i den tid som nu är,

- a.** Guds nåd ger oss kristna en total förlåtelse och en enorm frihet i vårt sätt att leva, men vi får inte låta denna frihet leda till att vi lever ogudaktigt. Även om Gud ger oss förlåtelse både för våra dåtida och för våra framtida synder så bör vi inte missbruka denna nåd och tänka att det därmed är okej att synda (Rom 6:1-2). Att vi har fått förlåtelse för våra synder borde fostra oss till att säga nej till ett fortsatt liv i synd och ogudaktighet och istället få oss att i tacksamhet leva gudfruktigt.

3. ¹³ medan vi väntar på det saliga hoppet, att vår store Gud och Frälsare Jesus Kristus skall träda fram i härlighet.

- a.** När jag jobbade som väktare i Stockholm vaktade jag vid ett tillfälle deklaraionsinsamlingen utanför Skatteverket. När de sista minuterna började närma sig insåg jag att det fanns många som såg det som en sport att lämna in så sent som möjligt, gärna när de stora insamlingslådorna var på väg att rullas tillbaka in. Några personer kom någon minut för sent och vädjade till mig att göra ett undantag, men det ända jag kunde hälsa dem var att det var försent och att det ända de kan göra är att vädja till Skatteverkets nåd.
 - i.** På samma sätt så tror jag att många av oss kristna väntar in i det allra sista med att sluta med våra "världsliga begär". Vi passar på att leva i synd så länge som det finns förlåtelse och vi tänker att det finns gott om tid för kyrkan när vi blir äldre och inte längre har så mycket annat att tänka på.
 - ii.** Men poängen är att vi inte vet när Jesus kommer tillbaka, han kan komma tillbaka när som helst, och därför uppmanar Bibeln oss att ständigt leva i en slags "väntan" på att Jesus snart kommer tillbaka (Matt 25:1-13). Om detta

Christian Mólks Bibelkommentarer

vore vår sista dag innan vi fick komma till himlen, skulle vi då inte göra allt vi kan för att sprida evangeliet, sluta synda och upprätta våra förstörda relationer?

4. *vår store Gud och Frälsare Jesus Kristus*

- a. Det här är, tillsammans med Joh 1:1–18 och Fil 2:6–11, ett utav Bibelns mest tydliga redogörelser för Jesu gudomlighet.
- b. Profeten Jesaja är tydlig med att det bara finns *en* frälsare (Jes 43:11), och denne frälsare är YHWH, vår Gud. I brevet till Titus så benämner Paulus *Gud* för ”Frälsare” tre gånger och *Jesus Kristus* som ”Frälsare” två gånger och sen sammanfogar han Gud, Jesus och Frälsaren när han benämner Jesus Kristus som ”vår store Gud *och* Frälsare”:
 - i. ”Guds, vår Frälsares” (Tit 1:3)
 - ii. ”Kristus Jesus, vår Frälsare.” (Tit 1:4)
 - iii. ”Guds, vår Frälsares” (Tit 2:10)”
 - iv. ”vår store Gud och Frälsare Jesus Kristus” (Tit 2:13)
 - v. ”Guds, vår Frälsares” (Tit 3:4).
 - vi. ”Jesus Kristus, vår Frälsare” (Tit 3:6).
- c. Jesus är Guds Son, den andra personen i Treenigheten; Fadern, Sonen och den helige Ande. Jesus har alltid funnits men föddes som människa och är således på samma gång 100 % Gud och 100 % människa.
- d. Så här skriver den romerske senatoren och författaren Plinius den yngre cirka år 110 om de första kristna: *”De träffades på en bestämd dag innan det var ljus, och riktade en form av bön till Kristus, som till en gudomlighet.”*
 - i. Redan från allra första början har kristna både bekänt och tillbett Jesus som Herre och Gud.

5. ¹⁵ *Så skall du tala, förmana och tillrättavisa med allt eftertryck. Låt ingen se ner på dig.*

- a. Om Gud har kallat dig till att vara predikant, så måste du förkunna. Man kan inte hålla tyst om Sanningen utan har ett ansvar förkunna den sunda bibliska läran och föra budskapet om Jesus vidare.
- b. När man som pastor eller predikant ska instruera människor som kanske är dubbelt så gamla som en själ, då är det lätt att man får dåligt självförtroende och inte därmed backar från delar av sitt uppdrag. Men Paulus uppmuntrar Titus att våga stå på sig och inte låta någon se ner på honom. Om Gud har kallat och välsignat dig, varför ska du då vara rädd för vad människor ska tycka och tänka?

Tillbaka till **Innehåll**

Titus 3

(Titus 3:1-11) – Påminnelser

¹ Påminn dem om att de skall underordna sig och lyda myndigheter och makthavare och vara beredda att göra allt som är gott, ² att inte förolämpa någon utan hålla frid och vara tillmötesgående och visa vänlighet mot alla människor. ³ Vi var själva en gång oförnuftiga, olydiga och vilsegångna. Vi var slavar under många slags begär och lustar, vi levde i ondska och avund, vi var avskyvärda och vi hatade varandra.

⁴ Men när Guds, vår Frälsares, godhet och kärlek till människorna uppenbarades, ⁵ frälste han oss, inte för rättfärdiga gärningar som vi hade gjort, utan på grund av sin barmhärtighet, genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande, ⁶ som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare. ⁷ Detta skedde för att vi skulle stå rättfärdiga genom hans nåd och, som vårt hopp är, bli arvingar till det eviga livet. ⁸ Detta är ett ord att lita på, och jag vill att du med kraft inskräper det, så att de som tror på Gud vinnlägger sig om att göra goda gärningar. Sådant är gott och nyttigt för människorna. ⁹ Men undvik dåraktiga dispyter och frågor om släkteregister och kiv och stridigheter om lagen. Sådana är skadliga och helt meningslösa. ¹⁰ En villolärare skall du visa ifrån dig, sedan du varnat honom en första och en andra gång, ¹¹ eftersom du vet att en sådan är på fel väg och syndar och har dömt sig själv.

1. ¹ Påminn dem om att de skall underordna sig och lyda myndigheter och makthavare och vara beredda att göra allt som är gott

- a. Vi kristna behöver ständigt *påminna* oss själva och varandra att vi ska leva det kristna livet. På grund av vår syndiga natur så har vi väldigt lätt för att glömma göra det som är gott och istället falla bort från Guds vilja.
 - i. Enligt min personliga åsikt så är nattvarden ett ypperligt bra tillfälle att påminna oss om det viktiga i livet, be Gud om förlåtelse för dumheter vi har gjort och gå vidare rena, fria och förlåtna. Då och då kan det vara bra med någon form av ”nystart” i det kristna livet och nattvarden är en bra utgångspunkt.
 - ii. Det är viktigt att inte fastna i det förflutna utan istället bekänna sina synder, ta emot Guds förlåtelse och gå vidare in i ett välsignat liv.
- b. I det likartade brevet till Timoteus så uppmanar Paulus församlingen i Efesus att be för ”kungar och alla i ledande ställning” (1 Tim 2:1-3), men i detta brev så känner sig Paulus nödgad att påminna de kristna på Kreta att ”underordna sig och lyda myndigheter och makthavare”. Församlingen i Efesus var förmodligen betydligt frommare än kretensarna som Paulus ju beskriver som ”glupska vilddjur” (Tit 1:12) och Paulus måste därför rikta lite mer grundläggande instruktioner till dem.
 - i. Återigen ser vi hur Paulus riktar olika instruktioner till olika församlingar beroende på vilka *specifika problem* den *lokala församlingen* hade. Detta måste man alltid ha i åtanke när man läser Paulus brev. Det går inte att bara läsa Paulus

instruktioner och ogenomtänkt överföra detta bokstavligt in i vår lokala situation. Det viktiga är att förstå de *bakomliggande principerna* och försöka överföra dessa in i vår tid.

- c. Kristna ska inte bara passivt följa lagen och lyda myndigheter, utan ska dessutom vara beredda att "göra allt som är gott". Kristna ska inte enbart leva i stillhet och hålla sig på sin kant utan bör engagera sig i samhället och hjälpa till där det behövs. Finns det exempelvis mycket missbrukare i ett samhälle så bör de kristna engagera sig och hjälpa till så gott man kan. Finns det mycket asylsökande bör man hjälpa till med detta, osv, osv.

2. ³ Vi var själva en gång oförnuftiga, olydiga och vilsegångna. Vi var slavar under många slags begär och lustar, vi levde i ondskan och avund, vi var avskyvärda och vi hatade varandra.

- a. Paulus påminner församlingen på Kreta om att det fanns en tid innan de blev frälsta och att de då levde i ogudaktighet. Även om vi har blivit förlåtna all vår synd så brottas vi alla ändå med fortsatt synd av olika slag. Vi behöver dels vara vaksamma så att vi inte faller tillbaka till hur vi levde innan vi blev kristna, men vi behöver också akta oss för den dag då vi inte längre anser att vi har någon synd. Därför är det så viktigt att regelbundet bekänna vår synd inför Herren och ta emot den förlåtelse som Jesus ger.
- b. När vi påminner oss själva om att även vi en gång i tiden var syndare, då är det lättare att visa barmhärtighet mot de som lever i synd idag. Vi har också varit i den situationen tidigare och därför vet vi att det inte är så lätt att sluta synda.
- c. När vi påminner oss själva om att vi tidigare har varit syndare, då blir vår tacksamhet till Jesus större. Utan honom så hade vi levt kvar i synden och inte haft någon möjlighet till förlåtelse eller förvandling.

3. ⁴ Men när Guds, vår Frälsares, godhet och kärlek till människorna uppenbarades, ⁵ frälste han oss, inte för rättfärdiga gärningar som vi hade gjort, utan på grund av sin barmhärtighet,

- a. Återigen likställer Paulus Jesus med Gud när han först beskriver Gud som vår Frälsare och sen Jesus Kristus som vår Frälsare, här dessutom i samma mening. Se även Tit 1:3, Tit 1:4, Tit 2:10 och Tit 2:13.
 - i. Jesus är Guds Son, den andra personen i Treenigheten; Fadern, Sonen och den helige Ande. Jesus har alltid funnits men föddes som människa och är således på samma gång 100 % Gud och 100 % människa.
- b. Gud är inte en grym diktator som straffar oss med evigt lidande för att vi inte lyder honom, tvärtom, Gud älskar oss så oerhört mycket så att när vi syndade så sände han sin egen Son för att dö på korset för att frälsa oss från den eviga döden.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. Jesus namn betyder "Gud frälser/räddar" och är en tydlig fingervisning om både vem Jesus är, men också hans uppdrag.
- d. Vi människor är hopplöst förlorade om inte Gud griper in och räddar oss. Ingenting vi kan göra i oss själva kan befria oss från våra synder eller vår ogudaktighet. Den enda som kan rädda oss är Gud själv, och det har han gjort när Jesus dog på korset och tog alla våra synder på sig och erbjöd oss sin egen rättfärdighet.
- e. Gud frälser alla dem som tror på honom, inte på grund av några rättfärdiga gärningar, utan på grund av sin barmhärtighet (Rom 3:21–24, Ef 2:8-9, 2 Tim 1:9).
 - i. Det finns alltså ingenting vi människor kan "göra" för att bli frälsta. Frälsningen är en gratis gåva från Gud till oss människor och det enda vi kan "göra" är att tacksamt *ta emot* frälsningen genom att börja tro på Jesus. [Läs mer om hur man blir kristen](#).
- f. Det är en tydlig kontrast mellan vad *Gud* har gjort och vad vi människor *inte* har gjort.
 - i. Vi människor var hatiska och onda, och kunde inte göra några "rättfärdiga gärningar" för att bli frälsta.
 - ii. Gud är god och kärleksfull och frälste oss människor på grund av sin barmhärtighet.
 - iii. På grund av Guds nåd kan vi människor ta emot frälsning från våra synder och istället börja leva i Guds godhet.

4. **genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande,⁶ som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare.**

- a. Innan Gud frälste oss människor så var vi "smutsiga", men genom den helige Ande så tvättas vi rena.
- b. Jesus säger i Johannes evangelium: "*Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike*" (Joh 3:5).
 - i. När man blir frälst så får man "nytt liv" och föds in i Guds rike. Det är den helige Ande som utför denna inre "pånyttfödelse", något som symboliskt demonstreras när vi döper oss i vatten. I dopet så "begraver" vi vår gamla människa i vattnet och uppstår till det nya eviga livet när vi kommer upp ur vattnet.
 - ii. Dopet i vatten är en yttre symbolisk demonstration över vad som händer inombords när den helige Ande tvättar oss rena från all synd.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* Paulus visar på ett övertydligt sätt i detta brev att Jesus *är* vår store Gud och Frälsare (Tit 2:13) och att vi *inte* måste hålla Mose lag eftersom vi är frälsta genom Guds nåd (Tit 3:4-5).

- c.* I en församling finns det alltid någon eller några som överdriver det teologiska diskuterandet och glömmar bort att man som kristen också bör göra "goda gärningar". Då kan det vara bra att påminna dessa om att gå bort från datorn, åtminstone för en sekund, och fundera på om det inte finns något gott man skulle kunna göra för att rent konkret hjälpa någon medmänniska.

Tillbaka till **Innehåll**

(Titus 3:12–15) – Avslutning

¹² När jag nu sänder Artemas och Tykikus till dig, så skynda dig att komma till mig i Nikopolis. Jag har beslutat mig för att stanna där över vintern. ¹³ Juristen Zenas och Apollos skall du utrusta ordentligt, så att de inte saknar något. ¹⁴ Också de våra skall lära sig att utföra goda gärningar och fylla nödvändiga behov, så att de inte blir utan frukt. ¹⁵ Alla som är hos mig hälsar till dig. Hälsa till dem som älskar oss i tron. Nåd vare med er alla.

1. **¹² När jag nu sänder Artemas och Tykikus till dig, så skynda dig att komma till mig i Nikopolis. Jag har beslutat mig för att stanna där över vintern.**
 - a. Även om Bibeln är en ”religiös skrift”, så är den ändå väldigt personlig och titt som tätt så lyser de olika Bibel-individernas personliga hälsningar och tankar igenom.
 - b. Det var aldrig tanken att Titus skulle stanna för evigt på Kreta utan han hade en *apostolisk* funktion; att grunda och organisera församlingen och sen dra vidare till nästa ställe (Tit 1:5). Det är mycket möjligt att det är Artemas och Tykikus som kommer att efterträda Titus som församlingens ledare.
 - i. Artemas är inte omnämnd någon annanstans i Bibeln, men Tykikus nämns i 2 Tim 4:12, Ef 6:21 och Kol 4:7, där vi bl.a. ser att Paulus sände honom till olika församlingar för att utföra någon form av församlingsarbete.
2. **¹³ Juristen Zenas och Apollos skall du utrusta ordentligt, så att de inte saknar något.**
 - a. Det var viktigt för Paulus att församlingen skulle lära sig att ta hand om sina ledare och de som arbetar i församlingen (1 Tim 5:18).
 - b. Apollos var troligtvis en av Johannes Döparens lärjunge som blivit en brinnande predikant som undervisade om Jesus (Apg 18:24-28).
3. **¹⁴ Också de våra skall lära sig att utföra goda gärningar och fylla nödvändiga behov, så att de inte blir utan frukt.**
 - a. Gud vill att alla kristna ska ”bära frukt”, d.v.s. att den tro på Jesus man har i sitt hjärta inte stannar i hjärtat utan visar sig i goda gärningar som blir till välsignelse för andra människor.
 - b. Att utföra ”goda gärningar” och hjälpa de som har diverse behov är något man enligt Paulus behöver ”lära sig”. För somliga kommer det helt naturligt, men för de allra flesta av oss så krävs det att vi anstränger oss och lär oss att göra det som är gott.
 - c. Det verkar ha funnits en risk att Titus kanske tänkte att han själv skulle se till så att dessa medarbetare fick mat och husrum osv, men Paulus instruerar Titus att detta är hela

Christian Mølks Bibelkommentarer

församlingens ansvar. Paulus vill att fler än bara Titus ska få möjlighet att ta del av den välsignelse det innebär att få hjälpa en medmänniska.

*Tillbaka till **Innehåll***

Christian Mólks Bibelkommentarer

Predikningar

Titus 1

- [Titus 1:1–4 – Hopp om evigt liv](#)
- [Titus 1:5–16 – Församlingsledaren](#)

Titus 2

- [Titus 2:1–15 – Instruktioner till olika grupper](#)

Titus 3

- [Titus 3:1–15 – Påminnelser](#)

Tillbaka till **Innehåll**